

ἀνανδρία, ἡ, ἔλλειψη ανδρσύνης, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** δειλία, ανανδρία, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἄν-ανδρος, -ον (ἄνῆρ)· **I.** ἄνευ ἀνδρός, αγαμία, κατάσταση άνευ συζύγου, σε Τραγ. **2.** ἄνευ ἀνδρῶν, χωρίς άνδρες, στο ίδ. **II.** αυτός από τον οποίο λείπει η ανδρεία, δειλός, σε Ηρόδ., Πλάτ.· τὸ ἄνανδρον = ἀνανδρία, σε Θουκ.

ἄν-άνδρωτος, -ον (ἄνδρόω), ορφανός, στερημένος, εὔναι, σε Σοφ.

ἄνα-νεάζω, στον ενεστ., ανανεώνω τη νεότητα κάποιου, σε Αριστοφ.

ἄνα-νέμω, ποιητ. **ἄν-νέμω**, μέλ. -νεμῶ, **1.** διανέμω εκ νέου, ανακατανέμω — Μέσ., αριθμῶ, λογαριάζω, σε Ηρόδ. (στον Ιων. μέλ. -νεμέεται), **2.** απαγγέλλω, διαβάζω, σε Θεόκρ.

ἄνα-νέομαι, αποθ., μόνο στον ενεστ., ανέρχομαι, ανατέλλω, ἀννεῖται (Επικ. αντί ἀνανεῖται), σε Ομήρ. Οδ.

ἄνα-νεόομαι, αόρ. ἀ' ἀνενεωσάμην, ανανεώνω, σε Θουκ. κ.λπ.

ἄνα-νεύω, μέλ. -νεύσομαι ή -νεύσω· αόρ. ἀ' ἀνένευσα· **1.** ρίχνω το κεφάλι πίσω ως ένδειξη άρνησης (την οποία εκφράζουμε με το κούνημα του κεφαλιού), σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** με αιτ. πράγμ., αρνούμαι, απορρίπτω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀνανέωσις, -εως, ἡ (ἀνανεόομαι), αναγέννηση, ανανέωση, σε Θουκ.

ἄνα-νήφω, μόνο στον ενεστ., **1.** επιστρέφω στην νοητική διαύγεια, νηφαλιότητα, σε Κ.Δ. **2.** μτβ., καθιστώ ξανά νηφάλιο κάτι, σε Λουκ.

ἄν-ανθής, -ές (ἄνθος), αυτός που είναι χωρίς άνθη, αυτός του οποίου έχει παρέλθει η ανθηρότητα, σε Πλάτ.

ἄναντα, επίρρ. του ἀνάντης, ανηφορικά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄν-αντᾶγωνίστος, -ον (ἀγωνίζομαι), **I.** αυτός που δεν έχει ανταγωνισμό, ακαταμάχητος, σε Θουκ.· ασυναγώνιστος, αδιαφιλονίκητος, στον ίδ.· επίρρ. -τως. **II.** ακαταμάχητος, αυτός στον οποίο δεν μπορεί να αντισταθεί κάποιος, σε Πλούτ.

ἄν-άντης, -εσ (ἀνά, ἄντην), ανηφορικός, απότομος, απόκρημνος, σε Ηρόδ., Πλάτ., Ξεν.· πρὸς τὸ ἄναντες, στο υψηλότερο σημείο, σε Πλάτ.

ἄν-αντίλεκτος, -ον, αναντίρρητος, μη επιδεχόμενος αντιλογία, σε Λουκ.

ἄναξ[ἰ]ᾶ, ἄνακτος, ὁ, κλητ. ἄνα· (ἀνάσσω)· **I.** ἄρχοντας, βασιλιάς, τίτλος αποδιδόμενος στους θεούς, ιδίως στον Απόλλωνα και στο Δία, σε Όμηρ.· στον τελευταίο στην κλητ. Ζεῦ ἄνα, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ανάμεσα στους Ομηρικούς ήρωες, ο Αγαμέμνονας είναι ο ἄναξ ἀνδρῶν· αλλά το ἄναξ είναι τίτλος αποδιδόμενος σε όλους τους άνδρες με διακεκριμένη και υψηλή θέση, όπως ο Τειρεσίας, σε Ομήρ. Οδ.· βασιλεὺς ἄναξ, ἄρχοντας βασιλιάς, στο ίδ. **III.** οικοδεσπότης, ιδίως δηλώνοντας τη σχέση μεταξύ κυρίου και δούλου, στο ίδ. **IV.** μεταφ., κώπης, ναῶν ἄνακτες, ἄρχοντες των κουπιών, των πλοίων, σε Αισχύλ.· ἄν. ὄπλων, σε Ευρ.

ἄνα-ξαιίνω, μέλ. -ξἄνῶ, ανοίγω, ξύνω πληγή, σε Βάβρ.

ἄνα-ξηραίνω, μέλ. -ἄνῶ, αόρ. ἀ' ἀνεξήρᾶνα, Επικ. γ' ενικ. υποτ. ἀγξηράνη· αποξηραίνω, καταξηραίνω, λέγεται για τον άνεμο, σε Ομήρ. Ιλ.· αποξηραίνω ποταμό, σε Ηρόδ.

ἀναξία, ἡ (ἀνάσσω), διαταγή, κέλευσμα, εντολή, σε Πίνδ.

ἄν-άξιος, -ον και -α, -ον· I. 1. λέγεται για πρόσωπα, ανάξιος, μη θεωρούμενος άξιος για, με γεν., σε Ηρόδ.· ἀνάξιον σοῦ, πολύ καλύτερο από εσένα, σε Σοφ.· με απαρ., ἀνάξιος δυστυχεῖν, αυτός που δεν αξίζει να υποφέρει, στον ίδ.· επίρρ. ἐφθάρησαν ἀναξίως ἑωυτῶν, σε Ηρόδ. **2.** ἀπόλ., ανάξιος, μη χρήσιμος, ευκαταφρόνητος, στον ίδ., σε Σοφ.· επίρρ. -ίως, σε Σοφ. **3.** αυτός που δεν

αζίζει να πάθει κακό, στον ίδ., σε Ευρ. **II.** λέγεται για πράγματα, μη άζια, *ανάζια παθεῖν*, σε Ευρ. κ.λπ.

άναξι-φόρμιγξ, -ιγγος, ό, ή, αυτός που άρχεται από τη φόρμιγγα ή τη λύρα, σε Πίνδ.

άναξυρίδες, -ιδων, αί, περισκελίδες που φορούσαν οι ανατολικοί λαοί, σε Ηρόδ., Ξεν.· από τους Σκύθες, σε Ηρόδ. (περσική λέξη).

άνα-ξύω[υ], μέλ. -ξύσω, αποξύνω ή απαλειφώ — Παθ., *άναξυσθείς*, (μτχ. αορ. α'), έχοντας ξυσμένη την επιφάνεια σε Πλούτ.

άνα-οίγω, μέλ. -ζω, Επικ. αντί *άνοίγω*, σε Ομήρ. Ιλ.

άνα-παιδεύω, μέλ. -σω, εκπαιδεύω από την αρχή, σε Αριστοφ.

άνάπαιστος, -ον, αναπαλλόμενος, αυτός που ανασκιρτά· ως ουσ., ο *άνάπαιστος* (δηλ. άναποδος δακτύλιος), αναπαιπτικός στίχος, σε Αριστοφ.· *άνάπαιστα, τά,* αναπαιπτικά, σατιρικά ποιήματα, σε Πλούτ.

άνα-παίω, μέλ. -σω, αναπάλλομαι, αντικρούω.

άνά-πάλιν, επίρρ., **I.** ξανά πίσω, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** από την αρχή, στον ίδ. **III.** αντίθετα, τουναντίον, στον ίδ.

άνα-πάλλω, ποιητ. **άμ-πάλλω**· Επικ. μτχ. αορ. α' *άμπεπαλών*· πάλλω μπρος και πίσω, *άμπεπαλών έγγος*, αφού κίνησε προς τα μπρος και προς τα πίσω το δόρυ, ώστε να το ρίξει με μεγαλύτερη δύναμη, σε Ομήρ. Ιλ.· θέτω σε κίνηση, ωθώ, σπρώχνω, σε Ευρ.· *άμπάλλειν τὰ κώλα*, σε Αριστοφ. — Παθ., ανατινάσσομαι, *ώς ότε άναπάλλεται ίχθύς, ώς πληγείς άνέπαλτο* (γ' ενικ. Επικ. αορ. β') όπως όταν ένα ψάρι σπαρταράει, όπως σπαρταράει ένας πληγωμένος, σε Ομήρ. Ιλ.

άνα-πάσσω, μέλ. -πάσω [α], ραντίζω, ρίχνω, σκορπίζω, *τί τινι*, σε Πίνδ.

άνάπαυλα, -ης, ή (άναπαύω), I. 1. ανάπαυση, ανακούφιση, σε Σοφ.· *κατ' άναπαύλας διηρημένοι*, διαιρεμένοι έτσι ώστε να εργάζονται περιοδικά, λέγεται για εργάτες, σε Θουκ. **2.** με γεν. πράγμ., ξεκούραση από κάτι, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **II.** μέρος ξεκούρασης, αναπαυτήριο, Λατ. *deversorium*, σε Ευρ., Αριστοφ.

άνάπαυμα, ποιητ. **άμπ-, -ατος, τό (άναπαύω), 1.** ανάπαυλα, ξεκούραση, σε Ησιόδ.· *μεριμνών*, από τις έγνοιες, σε Θέογν. **2.** μέρος ανάπαυσης, σε Ανθ.

άνάπαυσις, ποιητ. **-άμπ-, -εως, ή (άναπαύω), 1.** ανάπαυλα, ανάπαυση, ησυχία, σε Πίνδ., Ξεν.· ξεκούραση, ανακούφιση, αναζωογόνηση, αναψυχή, σε Ξεν. **2.** ξεκούραση από κάτι, με γεν., σε Θουκ.

άναπαυστήριος ή -παυτήριος, Ιων. **άμπ-, -ον (άναπαύω), I.** αυτός που ανήκει ή είναι κατάλληλος προς ανάπαυση, σε Ηρόδ. **II. 1.** ως ουσ., *άναπαυστήριον, τό,* ο χρόνος για ανάπαυση, σε Ξεν. **2.** τόπος ανάπαυσης, σε Λουκ.

άνα-παύω, ποιητ. και Ιων. **άμπ-,** μέλ. -σω, καταπαύω, σταματώ ή εμποδίζω από κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *άν. τινά τινος*, του δίνω ανάπαυση ή ανακούφιση από κάτι, σε Σοφ., Δημ. **2.** με αιτ. μόνο, σταματώ, τερματίζω, *βοήν*, σε Σοφ.· περισσότερο σύνηθες, επιφέρω σταμάτημα, ανάπαυση, *τό στράτευμα, τούς ναύτας*, σε Ξεν. **3.** σπανίως αμτβ. με σημασία της Μέσ., αναπαύομαι, *άναπαύοντες*, σε Θουκ.·

άnéπαυεν, σε Ξεν. **II. 1.** Μέσ. και Παθ., απέχω από κάτι, *άπό ναυμαχίας*, σε Θουκ. **2.** απόλ., ξεκουράζομαι, κοιμάμαι, Λατ. *pernoctare*, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για νεκρούς, σε Θεόκρ.· λέγεται για στρατιώτες, αναπαύομαι, κάνω στάση, σε Ξεν. **3.** ανακτώ δύναμη, στον ίδ.

άνα-πείθω, Αρκαδ. **άμπ-,** μέλ. -πείσω, **1.** προσεταιρίζομαι, καταπείθω, σε Ξεν. — Παθ., σε Θουκ. **2.** μεταπείθω, παρακινώ κάποιον να κάνει κάτι, με αιτ. προσ. και

απαρ., σε Ηρόδ., Αττ.· *άν. τινά τι, πείθω κάποιον για κάτι*, σε Αριστοφ. **3.**

παραπλανώ, εξαπατώ, *τινά*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

άνα-πειράομαι, αποθ., προσπαθώ ή επιχειρώ ξανά· ως στρατιωτικός και ναυτικός όρος, επαναλαμβάνω ή εξακολουθώ τις ασκήσεις, σε Ηρόδ., Θουκ.

άνα-πείρω, ποιητ. **άμπ-**, **I.** διαπερνώ, περνώ σε σούβλα, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. **II.** «παλουκώνω» *ἐπί ξύλου τινά*, σε Ηρόδ. — Παθ., *άποθανεῖν άναπαρείς* (μτχ. αορ. β'), στον ίδ.

άναπειστήριος, -α, -ον (*άναπείθω*), πειστικός, σε Αριστοφ.

άνα-πεμπάζομαι, αποθ., καταμετρών, απαριθμώ ξανά, σε Πλάτ.

άνα-πέμπω, ποιητ. **άμπ-**, μέλ. -ψω, **I. 1.** στέλνω προς τα πάνω, σε Αισχύλ.· στέλνω προς τα μπρος, σε Πίνδ. — Μέσ., στέλνω εκ μέρους μου, σε Ξεν. **2.** στέλνω σε ψηλότερο σημείο, από τα παράλια στην ενδοχώρα, ιδίως στην Κεντρική Ασία, σε Θουκ., Ξεν. **II.** στέλνω πίσω, σε Πίνδ.

άναπεπταμένος, -η, -ον, μτχ. Παθ. παρακ. του *άναπετάννυμι*.

άναπεσεῖν, απαρ. αορ. β' του *άναπίπτω*.

άνα-πετάννυμι ή -ύω, έπειτα **άνα-πετάω**, μέλ. -πετάσω [ᾶ], Αττ. -πετῶ· ποιητ. **άμπ-**· πρβλ. [άναπίπτημι](#)· αναπτύσσω, ανοίγω, απλώνω πανιά, σε Ομήρ. Ιλ.·

άν.βόστρυχον, αφήνω τα μαλλιά να πέφτουν χαλαρά, σε Ευρ.· *φάοςάμπετάσας*, έχοντας διαχύσει φως τριγύρω, στον ίδ.· *άν.τάς πύλας*, ανοίγω διάπλατα τις πόρτες, σε Ηρόδ. — Παθ., *άναπεπταμένος*, ανοιχτός, διάπλατος, σε Ομήρ. Ιλ.· *άλώπηξ άναπιτναμένη*, αλεπού ξαπλωμένη ανάσκελα, σε Πίνδ.· η μτχ. Παθ. παρακ.

άναπεπταμένος, -η, -ον, είναι συχνά απλό επίθ., ανοιχτός, λέγεται για τη θάλασσα, σε Ηρόδ.· λέγεται για τα μάτια, σε Ξεν.· *δίαιτα άν.*, ζωή στο ύπαιρθο, σε Πλούτ.

άνα-πέτομαι, ποιητ. **άμπέταμαι**, μέλ. -πτήσομαι, αόρ. β' *άν-επτόμην* ή *άν-επτάμην*, επίσης στον Ενεργ. τύπο *άν-έπτην*· **1.** πετώ, πετώ μακριά, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., είμαι έτοιμος να πετάξω, *άνεπτάμαν*, σε Σοφ.· *άνέπταν φόβω*, στον ίδ.

άνα-πήγνυμι, μέλ. -πήξω, αναμπήγω, σταυρώνω, «παλουκώνω», διαπερνών, σε Πλούτ.

άνα-πηδάω, ποιητ. **άμπ-**, μέλ. -ήσομαι, **I.** αναπηδώ, ανασκιρτώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** πηδώ προς τα πίσω από φόβο, σε Αριστοφ.· *άνεπήδησεν ἐπί την Έστίαν*, για προστασία, σε Ξεν.

ανά-πηρος, -ον, ακρωτηριασμένος, σακατεμένος, ανάπηρος, σε Πλάτ. κ.λπ.

άναπιδύω, λέγεται για το έδαφος, αναβλύζω, ανέρχομαι, σε Πλούτ.

άνα-πίμπλημι, μέλ. -πλήσω, **I. 1.** γεμίζω, πληρώ, Λατ. *explere*, Επιγρ. παρά Λουκ. **2.** μεταφ., *πότμον άναπλήσαντες*, έχοντας εκπληρώσει το απόλυτο μέτρο δυστυχίας, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *άναπλήσαι οἶτον, κακά, άλγεα, κήδεα*, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** με γεν. πράγμ., γεμίζω ένα πράγμα, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με σημασία μιάσματος, μόλυνσης, *ώς πλείστους άναπλήσαι αίτιών*, σε Πλάτ.· ομοίως Παθ., είμαι μολυσμένος με ασθένεια, σε Θουκ., Πλάτ.

άνα-πίπτω, ποιητ. **άμπ-**· μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' *-έπεσον*· πέφτω προς τα πίσω, σε Αισχύλ. **2.** αποσύρομαι, αποχωρώ, σε Θουκ.· αποκαρδιώνομαι, είμαι δειλός, Λατ. *concidere animo*, σε Δημ. **3.** λέγεται για σχέδιο, εγκαταλείπομαι, στον ίδ. **4.**

αναπαύομαι, στηρίζομαι, ξαπλώνομαι σε τραπέζι, όπως το *άνάκειμαι*, σε Κ.Δ.

άνα-πίπτημι, ποιητ. αντί *άνα-πετάννυμι*, σε Πίνδ.

άν-απλάκτης, -ον = *άναμπλάκτης*, βλ. αυτ.

άνα-πλάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*πλάσω* [ᾶ], **I. 1.** δημιουργώ εκ νέου, αποκαθιστώ, επαναμορφοποιώ, επανασηματοποιώ, σε Αριστοφ. — Μέσ., *ἀναπλάσασθαι οἰκίην*, ξαναχτίζω το σπίτι μου, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., εφευρίσκω, στη Μέσ., σε Ανθ. **II.** αναπλάθω, αλείφω, επαλείφω — Παθ., *κηρὸν ἀναπεπλασμένος*, ήταν επαλειμμένος, σε Αριστοφ.

άνα-πλέκω, μέλ. -*ξω*, **1.** περιστεφανώνω, σε Πίνδ. — Μέσ., *πλέκω* τα μαλλιά μου, σε Λουκ. **2.** μεταφ. λέγεται για τη σύνθεση στίχων, σε Ανθ. **3.** Παθ., *ἀναπεπλεγμένος*, στενά συνδεδεμένος, συμπεπλεγμένος, σε Πλούτ.

ανά-πλεος, -**α**, -**ον**, Αττ. αρσ. και ουδ. -*πλεως*, -*ων*, επίσης, θηλ. -*πλέα*· πληθ. ονομ. -*πλέω*, ουδ. -*πλεα*· αιτ. αρσ. -*πλεως*· **I.** αρκετά πλήρης από κάτι, με γεν., σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** μολυσμένος με ή από κάτι· με γεν., σε Πλάτ.

άνα-πλέω, Ιων. -**πλώω**, Επικ. -**πλείω**· μέλ. -*πλεύσομαι*· **I. 1.** πλέω προς τα πάνω, πλέω ενάντια στο ρεύμα, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ. **2.** μεταβαίνω κάπου μέσω της θάλασσας, σε Ομήρ. Ιλ., Δημ. **II.** πλέω πίσω μέσω του ίδιου δρόμου, επανέρχομαι μέσω της θάλασσας, σε Ηρόδ., Ξεν.· λέγεται για ψάρια, κολυμπώ προς τα πίσω, σε Ηρόδ.

ανά-πλεως, βλ. [ανάπλεος](#).

άνα-πληρώω, μέλ. -*ώσω*, **I. 1.** γεμίζω το κενό, σε Πλάτ. **2.** συμπληρώνω, χορηγώ, παρέχω αυτό που λείπει, στον ίδ. — Μέσ., *δώματ' άν*, γεμίζοντας τα σπίτια τους, σε Ευρ. **3.** συμπληρώνω τον αριθμό ενός σώματος, *τήν βουλήν*, σε Πλούτ.· *άν*, *τήν συνηγορίαν*, συμπληρώνω τη θέση του συνηγόρου, στον ίδ. **4.** αποτίνω ολόκληρο το τίμημα, σε Μέσ., σε Δημ. **II.** Παθ., αποκαθίσταμαι σε πρότερη κατάσταση, λέγεται για τον ήλιο μετά την έκλειψη, σε Θουκ.

άναπλήρωσις, -**εως**, **ή**, συμπλήρωση, γέμισμα, σε Αριστ., Πλούτ.

άναπληρωτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να αναπληρώσει, σε Πλούτ.

άνα-πλήσαι, απαρ. αορ. α' του -*πίμπλημι*· -**πλήσω**, μέλ.

ανάπλους, συνηρ. -**πλους**, **ό** (*άναπλέω*), **1.** πλεύση προς τα πάνω σε ποταμό, δηλ. ενάντια στο ρεύμα, σε Ηρόδ. **2.** απόπλους στη θάλασσα, σε Πολύβ.

άν-απλώω, μέλ. -*ώσω*, ξεδιπλώνω, ανοίγω, σε Μόσχ., Βάβρ.

άναπλώω, Ιων. αντί *άναπλέω*.

ανάπνευμα, ποιητ. **ἄμπν-**, -**ατος**, τό (*άναπνέω*), τόπος ανάπαυσης, ηρεμίας, σε Πίνδ.

ανάπνευσις, -**εως**, **ή** (*άναπνέω*), ανάκτηση της αναπνοής, ανακούφιση, ανάπαυλα από κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ανά-πνευστος, -**ον**, αυτός που είναι χωρίς αναπνοή, άπνευστος, σε Ησίοδ.

άνα-πνέω, μέλ. -*πνεύσομαι*, αόρ. α' -*έπνευσα*· εκτός από τους κοινούς χρόνους (βλ. [πνέω](#)), έχουμε τρεις ομηρικούς τύπους (όπως αν προερχόταν από *άμ-πνώω*), προστ. αορ. β' *ἄμπνυε*, Παθ. αόρ. α' *άμπνύνθη*, και αόρ. β' με τύπο υπερσ. *ἄμπνυτο*· **I.** ανακτώ την πνοή μου, παίρνω ανάσα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επανέρχομαι, αναρρώνω από κάτι, με γεν., στον ίδ., Σοφ. κ.λπ.· ομοίως, *έκ τινος*, σε Ηρόδ.· *απόλ.*, ξαναζώ, ξαναζωντανεύω, σε Ξεν.· και με αυτή τη σημασία ο Όμηρ. χρησιμ. τα *ἄμπνυτο*, *άμπνύνθη*. **II.** ανασαίνω, εισπνέω, σε Πίνδ., Πλάτ. **III.** εκπνέω, αποπνέω, *καπνόν*, σε Πίνδ.

άναπνοή, ποιητ. **ἄμπν-**, **ή**, **I.** ανάκτηση αναπνοής, αναβίωση, σε Πίνδ., Πλάτ.· *μόχθων άμπνοά*, παύση από τα βάσανα, σε Πίνδ., Ευρ. **II.** αναπνοή, σε Αριστοφ.,

Πλάτ.: *ἀμπνοᾶς ἔχειν = ἀναπνέειν*, αναπνέω, σε Σοφ.: *τήν ἀν. ἀπολαβεῖν τινος*, τον στραγγαλίζω. **III.** ὄργανο αναπνοῆς, λέγεται για το στόμα, σε Λουκ.: *αγωγός αέρα*, σε Πλούτ.

ἀνα-ποδίζω, μέλ. *-ίσω (πούς)*, κάνω κάποιον να πισωγυρίσει, ανακαλώ, ανακρίνω, ερευνώ, σε Ηρόδ., Αισχίν.: *ἀν. ἑωυτόν*, διόρθωσε τον εαυτό του, σε Ηρόδ.

ἀν-ἀποινος, -ον (ἀποινα), αυτός που δεν έχει ποινή, μόνο στο ουδ. *ἀνάποινον*, ως επίρρ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἀνα-πολέω, ποιητ. **ἀμ-πολέω**, μέλ. *-ήσω*, κυρίως αναστρέφω το χῶμα· απ' όπου επαναλαμβάνω, αναθεωρώ, σε Πίνδ., Σοφ.

ἀναπολίζω, = *ἀναπολέω*, λέγεται για χωράφι, σε Πίνδ.

ἀναπομπή, ἡ (ἀναπέμπω), αποστολή προς κάπου· *ἀν. θησαυρῶν*, αναβίβαση θησαυρού, σε Λουκ.

ἀναπόμπιμος, -ον (ἀναπέμπω), αυτός που στέλνεται πίσω, σε Λουκ.

ἀναπομπός, ὁ (ἀναπέμπω), αυτός που στέλνει πάνω ή πίσω, λέγεται για τον Άδη ο οποίος έστειλε πίσω τη σκιά του Δαρείου, σε Αισχύλ.

ἀν-ἀπόνιπτος, -ον (ἀπονίζω), ἀπλυτος, σε Αριστοφ.

ἀνα-πράσσω, Αττ. **-πράττω**, μέλ. *-πράζω*, τραβώ με τη βία, εκβιάζω, εισπράττω χρήματα ή χρέη, σε Αριστοφ., Θουκ.: *ἀν. ὑπόσχεσιν*, απαιτώ την εκπλήρωση μιας υπόσχεσης, σε Θουκ.

ἀνα-πρήθω, μέλ. *-πρήσω*, αναφυσώ προς τα πάνω, κάνω κάτι να εκχυθεί, *δάκρυ' ἀναπρήσας*, με δάκρυα που ξεσπούν, σε Όμηρ.

ἀνα-πτάσθαι ή -πτέσθαι, απαρ. αορ. β' του *ἀναπέτομαι*.

ἀνα-πτερόω, μέλ. *-ώσω*, κυρίως λέγεται για πουλί, **1.** υψώνω τα φτερά μου· απ' όπου, *ἀν. ἐθείρας*, σε Ευρ. **2.** μεταφ., βάζω φτερά, ενθουσιάζω υπέρμετρα, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. — Παθ., βρίσκομαι σε ενθουσιώδη διάθεση, σε Αισχύλ., Ξεν. κ.λπ.

ἀνα-πτοέω, ποιητ. **-πτοιέω**, μέλ. *-ήσω*, κατατρομάζω, τρομάζω υπερβολικά, σε Μόσχ. — Παθ., είμαι τρομαγμένος, σε Πλούτ.

ἀνα-πτύσσω, μέλ. *-πτύζω*, **I. 1.** ξεδιπλώνω τους κυλίνδρους στους οποίους ήταν γραμμένα τα βιβλία· και ομοίως, ξετυλίγω, ανοίγω προς ανάγνωση, *ἀν. βιβλίον*, σε Ηρόδ.: *ανοίγω, πύλας*, σε Ευρ.: *ἀναπτύζας χέρας*, με ορθάνοιχτα χέρια, στον ίδ. **2.** αποκαλύπτω, φανερώνω, εκτυλίσσω, Λατ. *explicare*, σε Τραγ. **II.** ως στρατιωτικός όρος, *τήν φάλαγγα ἀναπτ.*, κάμπτω τη φάλαγγα και από τις δυο μεριές προς τα πίσω κάνοντας την διπλή, δηλ. δίνοντάς της διπλό βάθος, Γαλ. *replier*, σε Ξεν.: *ἀλλά αντιθέτως, τὸ κέρας ἀναπτ.*, ανοίγω την πτέρυγα, δηλ. επεκτείνω το μέτωπο, ώστε να καταστεί η φάλαγγα εκτενέστερη, Γαλ. *deployer*, στον ίδ.

ἀναπτύχή, ποιητ. **ἀμπτυχή, ή, αἰθέρος ἀμπτυχαί**, οι αχανείς εκτάσεις του ουρανού, σε Ευρ.: *ἡλίου ἀναπτυχαί*, η έκταση του ήλιου, στον ίδ.

ἀνα-πτύω, μέλ. *-ύσω [ῥ]*, φτύνω, μιλώ πετώντας σάλια, σε Σοφ.

ἀν-ἀπτω, μέλ. *-άμω*, **I. 1.** δένω στέρεα πάνω ή σε ένα πράγμα, *ἐξ ἴστοῦ πείρατ' ἀνήπτον*, έδεσαν καλά τα σχοινιά στο κατάρτι, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., *ἐκ τοῦδ' ἀναγόμεσθα κάλων*, από αυτόν θα δέσουμε τα σχοινιά μας, δηλ. θα είναι ο προστάτης μας, σε Ευρ. — Παθ., δένομαι πάνω σε, προσκολλῶμαι σε κάτι, με γεν., στον ίδ.: *ἀμφί τινι*, στον ίδ.: *ἀνήφθαι τι*, έχω κάτι δεμένο πάνω σε κάτι άλλο, στον ίδ. **2.** αφιερώνω σε ναό, αποδίδω, *ἀγάλματα*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** μεταφ., συνδέω, προσάπτω, *μῶμον ἀνάσαι*, στο ίδ.: *αἷμα ἀν. τινί*, αποδίδω την αιματοχυσία σε κάποιον, σε Ευρ. **II.** ανάβω, *λύχνα*, σε Ηρόδ.: *πῦρ*, σε

Ευρ.· επίσης, *πυρί άν. δόμοις*, στον ίδ.· μεταφ., *νέφος οίμωγής ώς τάχ' άνάψει*, στον ίδ.

άνα-πυθάνομαι, μέλ. *-πέυσομαι*, αόρ. β' *-επυθόμην*. **1.** εξετάζω επιμελώς, ανακρίνω, διερευνώ, σε Ηρόδ.· *τόν ποιήσαντα*, στον ίδ. **2.** μαθαίνω κατόπιιν έρευνας, στον ίδ., Ξεν.

άνάπυστος, -ον, πασίγνωστος, περίφημος, ζακουστός, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

άν-αράιρηκα, Ιων. αντί *άν-ήρηκα*, παρακ. του *άναιρέω*.

άν-αρθρος, -ον (άρθρον), **I. 1.** αυτός που δεν έχει αρμούς, χωρίς μέλη, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** αδύναμος, άνευρος, σε Σοφ. **II.** λέγεται για ήχο, μη έναρθρος, σε Πλούτ.

άν-αριθμέομαι, μέλ. *-ήσομαι*, Μέσ., απαριθμώ, καταμετρώ, σε Δημ.

άν-αριθμητος, -ον, **1.** αυτός που δεν μετρείται, αναριθμητος, αμέτρητος, σε Ηρόδ., Αττ.· λέγεται για το χρόνο, αλογάριαστος, άπλετος, αμέτρητος, σε Σοφ. **2.** ασήμαντος, απήφιστος, σε Ευρ.

άν-αριθμος[ά], ποιητ. **άν-ήριθμος, -ον**, αυτός που δεν έχει αριθμό, αμέτρητος, αναριθμητος, σε Σαπφώ, σε Τραγ.· με γεν., *άναριθμος θρήνων*, αμέτρητος αριθμός σε θρήνους, σε Σοφ.· *μηνών άνήριθμος*, χωρίς συγκεκριμένο αριθμό μηνών, στον ίδ.· *πόλις άναριθμος = πολίται άναριθμοι*, στον ίδ.

άν-αρκτος, -ον (άρκτω), μη υποταγμένος ή μη εξουσιαζόμενος, σε Θουκ.· αυτός που δεν υποχωρεί στην εξουσία, σε Αισχύλ.

άν-άρμενος, -ον (άραρίσκω), μη εξοπλισμένος, απροετοίμαστος, σε Ανθ.

άναρμοστέω, μέλ. *-ήσω (άνάρμοστος)*, δεν είμαι πρέπων ή κατάλληλος, *τινί ή πρός τι*, σε Πλάτ.

άναρμοστία, ή, ασυμφωνία, παραφωνία, λέγεται για μουσικούς ήχους, σε Πλάτ.

άν-άρμοστος, -ον (άρμόζω), **I.** ακατάλληλος, αταίριαστος, ασύμφωνος, δυσανάλογος, σε Ηρόδ., Ξεν.· λέγεται για ήχο, παράτονος, σε Πλάτ.· επίρρ. *-τως*, στον ίδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, φορτικός, αυθάδης, απρεπής, σε Αριστοφ. **2.** απροετοίμαστος, ακατάλληλος, *πρός τι*, σε Θουκ.

άναροιβδέω, ποιητ. αντί *άναρροιβδέω*.

άναρπάγή, ή, ανάκτηση, εκ νέου αρπαγή, σε Ευρ.

άν-αρπάζω, μέλ. *-άσω και -άξω*, επίσης το Μέσ. τύπο *-άσομαι*. αόρ. α' *-ήρπασα και -αξα*. **I.** αρπάζω, τσακώνω, μαγγώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν. **II.** αποσπώ, τραβώ, υφαρπάζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· λέγεται για δουλέμπορους, απαγάγω, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., σε Σοφ.· στον πεζό λόγο επίσης, σύρομαι ενώπιον κάποιου άρχοντα, σύρομαι στη φυλακή, Λατ. *gari in Jus*, σε Δημ. **2.** με θετική σημασία, διασώζω, σε Πλούτ. **III.** κυριεύω εξορμώντας, λεηλατώ, σε Ευρ.· λέγεται για πρόσωπα, *άναρπασόμενος τούς Φωκέας*, τους κυριεύσε με έφοδο ή μεμιάς, σε Ηρόδ. **IV.** υφαρπάζω, διαρπάζω, αφαιρώ, σε Ξεν., Δημ.

άναρπαστός, -όν και -ή, -όν, **1.** αυτός που έχει αρπαχθεί, έχει απαχθεί, σε Ευρ., Πλάτ. **2.** αυτός που έχει αρπαχθεί στην ενδοχώρα, δηλ. στην Κεντρική Ασία, σε Ξεν.

άναρ-ρήγνυμι ή -ύω, μέλ. *-ρήξω*, **I. 1.** διαρρηγνύω, σχίζω το έδαφος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** γκρεμίζω, διασπώ τείχος, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. — Παθ., *νήες άναρραγεΐσαι τās παρεξειρεσίας*, τα πλοία είχαν σπασμένες τις παρειές, σε Θουκ. **3.**

κατασπαράζω, ανοίγω πτώμα, λέγεται για λιοντάρια, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τον Αίαντα, *δίχα άνερρήγνυ*, τα έκοβε στα δύο, σε Σοφ. **II.** κάνω να ξεσπάσει, εκφέρω, όπως το Λατ. *gumpere roces*, σε Αριστοφ., Θεόκρ.· *άν. πόλιν*, την κάνω να

αναταραχθεί, ενθουσιάζω υπέρμετρα, σε Πλούτ. — Παθ., εμφανίζομαι ξαφνικά, προβάλλω· μεταφ., λέγεται για πρόσωπα, *ἀναρρήγνυσθαι πρὸς ὄργην*, στον ίδ. **III.** αμτβ., ξεσπώ, σε Σοφ.

ἀναρρηθῆναι, απαρ. Παθ. αορ. α' του *ἀνειπεῖν*, βλ. αυτ.

ἀνάρρηξις, -εως, ἢ (ἀναρρήγνυμι), διάρρηξη, σπάσιμο, σε Πλούτ.

ἀναρ-ρήξω, μέλ. του *ἀναρρήγνυμι*.

ἀνάρρησις, -εως, ἢ, ανακήρυξη, αναφώνηση, σε Δημ.· πρβλ. [ἀνεῖπον](#).

ἀναρ-ρίπτω και **-ριπτέω**, μέλ. *-ρίψω*· **I.** ρίχνω προς, *ἀν. ἄλα πηδῶ*, αναταράσσω τη θάλασσα με το κουπί, δηλ. κωπηλατώ με σθένος και δύναμη, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης χωρίς το *πηδῶ*, *οἱ δ' ἄλλα πάντες ἀνέρριψαν*, στον ίδ. **II.** *ἀν. κίνδυνον*, φράση από το παιχνίδι με τους κύβους, διακινδυνεύω κάτι, αναλαμβάνω τον κίνδυνο κάποιου πράγματος, σε Ηρόδ., Θουκ.· *περὶ ἢ ὑπέρ τινος*, σε Πλούτ.· επίσης χωρίς το *κίνδυνον*, *ἐς ἅπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρρίπτειν*, διακινδυνεύοντας όλα του τα υπάρχοντα, σε Θουκ.· με δεύτερη αιτ., *ἀν. μάχην*, διακινδυνεύω τη μάχη, σε Πλούτ.

ἀναρ-ρῖχάομαι, παρατ. *ἀνερριχώμην*, ανεβαίνω με τα χέρια και τα πόδια, σκαρφαλώνω, αναρριχώμαι, σε Αριστοφ. (ἀγν. προέλ.).

ἀναρ-ροιβδέω, ποιητ. **ἀναροιβδέω**, μέλ. *-ήσω*, ξαναρουφώ, ξανακαταπίνω, λέγεται για τη Χάρυβδη, σε Ομήρ. Οδ.

ἀνάρ-ρῦσις, -εως, ἢ (ῥύομαι), διάσωση, όνομα της δεύτερης μέρας της εορτής «Ἄπατούρια», σε Αριστοφ.

ἀναρ-ρώννῦμι, αόρ. α' *ἀν-έρρωσα*, **1.** ανακτώ τις δυνάμεις, ισχυροποιώ από την αρχή — Παθ., ανακτώ την ισχύ μου, *ἀναρρωσθέντες*, σε Θουκ. **2.** αμτβ. στον Ενεργ. αορ. α' επανέρχομαι, σε Πλούτ.

ἀν-άρσιος, -ον και **-α, -ον**· ανάρμοστος, άτοπος· **I.** λέγεται για πρόσωπα, εχθρικός, δυσοίωνος, απαίσιος, απεχθής, άσπονδος, σε Όμηρ., Τραγ. **II.** λέγεται για περιστατικά, δυσχερής, παράδοξος, τερατώδης, σε Ηρόδ.

ἀν-αρτάω, μέλ. *-ήσω* — Παθ. παρακ. *ἀνήρηται*· κρεμώ σε ή πάνω, συνδέω, εξαρτώ, *ἐς θεοὺς ἀν. τι*, το αφήνω να εξαρτάται απ' αυτούς, σε Ευρ.· *ἀν. ἐαυτὸν εἰς δῆμον*, σε Δημ. **II.** Παθ., κρέμωμαι, εξαρτώμαι, σε Πλάτ. **2.** μεταφ., βασιζομαι ή εξαρτώμαι πάνω σε, *ἔκ τινος*, στον ίδ., Δημ.· *ἀνηρηθῆσθαι εἰς...*, αναφέρομαι ή έχω αναφορά σε..., σε Πλάτ.· *ἀνηρηθέντοι ταῖς ὄψεσιν πρὸς τινα*, έχοντας «κρεμάσει» τα μάτια τους πάνω σε κάποιον, σε Πλούτ. **III.** Μέσ., κάνω κάποιον να προσκολληθεί, να εξαρτάται, από τινά, σε Ξεν.

ἀν-αρτέομαι, Ιων. ρήμα που χρησιμ. μόνο στον Παθ. παρακ. *ἀνάρτημαι*, είμαι έτοιμος, προετοιμασμένος να πράξω, με απαρ., σε Ηρόδ.· πρβλ. [ἀρτέομαι](#).

ἀν-άρτιος, -ον, ο μη άρτιος, περίεργος, αντίθ. προς το *ἄρτιος* (ίσος), σε Πλάτ.

ἀν-αρχαῖζω, μέλ. *-σω* (*ἀρχαῖος*), καθιστώ κάτι παλιό ξανά, σε Ανθ.

ἀναρχία, ἢ (ἀναρχος), **I.** έλλειψη αρχηγού, σε Ηρόδ. **II.** η πολιτειακή κατάσταση των ανθρώπων χωρίς διακυβέρνηση, αναρχία, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ.· στην Αθήνα, αυτό το όνομα δόθηκε στη χρονιά των τριάντα τυράννων (404 π.Χ.), κατά τη διάρκεια της οποίας δεν υπήρχε άρχοντας, σε Ξεν.

ἄν-αρχος, -ον (ἀρχή), αυτός που δεν έχει κεφάλι, αρχή ή αρχηγό, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· *τὸ ἄναρχον* = *ἀναρχία*, σε Αισχύλ.

ἀνα-σἄλεύω, μέλ. *-σω*, ανακατεύω, ανακινώ, ξεσηκώνω, σε Λουκ.

άνα-σειράζω, μέλ. -σω (σειρά), **I.** τραβώ προς τα πίσω με την αλυσίδα, περιορίζω, σε Ανθ. **II.** απομακρύνω από το δρόμο, σε Ευρ.

άνα-σείω, ποιητ. **άνασ-σειώ**· γ' ενικ. Ιων. παρατ. *άνασσειάσκε*· μέλ. -σειώ· **I.** ανακινώ, σείω μπρος και πίσω, κουνώ πάνω-κάτω, σε Ησίοδ.· ιδίως ως σινιάλο, σε Θουκ. **II.** ερεθίζω, προκαλώ, σε Κ.Δ.

άνα-σεύομαι, Παθ., μόνο στον συγκεκ. αόρ. β' *αἷμα..άνεσσυτο*, το αίμα ανέβλυσε, ξεχύθηκε, σε Ομήρ. Ιλ.

ανά-σιλλος ή **-σίλος**, **ὁ**, αυτός που έχει στριμμένα, στριφτά μαλλιά, σε Πλούτ.

άνα-σκάπτω, μέλ. -ψω, σκάβω, οργώνω το έδαφος, σε Πλούτ.

άνα-σκεδάννυμι, **ή —ύω**, μέλ. -σκεδάσω [ᾶ], διασκορπίζω ολόγυρα, σε Πλούτ.

άνα-σκευάζω, μελ. -σω — Παθ. παρακ. *άνεσκεύασμαι*· **1.** συσκευάζω, «πακετάρω» τις αποσκευές (*τὰ σκεύη*), Λατ. *vasa colligere*· μετακομίζω, σε Ξεν. — Μέσ., διαλύω το στρατόπεδο κάποιου, απέρχομαι, σε Θουκ., Ξεν. **2.** απογυμνώνω, ερημώνω έναν τύπο, σε Θουκ. — Μέσ., αφανίζω, ερημώνω το σπίτι ή την πόλη κάποιου, στον ίδ. **3.** καταστρέφω, ερημώνω, λεηλατώ, σε Ξεν. **4.** Παθ., πτωχεύω, διαλύομαι, λέγεται για τράπεζες, σε Δημ.· μεταφ., *άνεσκευάσμεθα*, έχουμε καταστραφεί, σε Ευρ.

άν-άσκητος, **-ον (άσκέω)**, αγύμναστος, μη εξασκημένος, σε Ξεν.

άνα-σκολοπίζω, μέλ. -σω — Παθ., με μέλ. Μέσ. -σκολοπιούμαι· αόρ. α' -εσκολοπίσθην· παρακ. -εσκολόπισμαι· παλουκώνω σε στύλο ή πάσσαλο, «σταυρώνω», καθηλώνω, σε Ηρόδ.

άνα-σκοπέω, μέλ. -σκέψομαι, αόρ. α' *άνεσκεψάμην*· παρατηρώ με προσοχή, εξετάζω προσεκτικά, σε Αριστοφ., Θουκ.

άνα-σοβέω, μέλ. -ήσω, φοβίζω και κάνω κάποιον να πεταχτεί, να σηκωθεί από το φόβο, σε Πλάτ. — Παθ., *άνασεσθημένος τήν κόμην*, με ανασηκωμένα τα μαλλιά από το φόβο, σε Λουκ.

άνα-σπαράσσω, μέλ. -ξω, σπάζω, ξεσχίζω, κομματιάζω, σε Ευρ.

άνασπαστός, **-όν**, **I.** αυτός που έχει ανασυρθεί, σε Αριστοφ. **II. 1.** βιαίως μετοικιζόμενος από την πατρίδα του, για φυλές υποχρεωμένες να μετοικήσουν στην Κεντρική Ασία, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για πόρτα ή πύλη, ανασυρμένη προς τα πίσω, ανοιχτή, σε Σοφ.

άνα-σπάω, ποιητ. **άν-σπάω**, μέλ. -σπάσω [ᾶ], **I. 1.** σύρω, έλκω προς τα πάνω, τραβώ, σε Σόλωνα, Ηρόδ. — Μέσ., *έκ χροός έγχος άνεσπάσατο*, τράβηξε το δόρυ του ξανά μπροστά, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** τραβώ πλοίο προς τη στεριά, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** τραβώ ή ρουφώ με απληστία, *αἷμα*, σε Αισχύλ.· αλλά, *ὔδωρ άν.*, ρουφώ νερό, σε Θουκ. **4.** ξεσχίζω, κομματιάζω, σε Ηρόδ., Αττ. **5.** μεταφ., *άνασπαῖν λόγους*, εκβιάζω λόγια, προφέρω βίαιες και προσβλητικές λέξεις, σε Σοφ. **6.** *τάς όφρῦς άνασπαῖν*, ανασηκώνω τα φρύδια, και έτσι ξεστομίζω σοβαρή ή σημαντική φράση, σε Αριστοφ.· ομοίως, *τά μέτωπα άν.*, στον ίδ. **II.** αποσύρω, τραβώ, *τήν χεῖρα*, στον ίδ. **III.** μετακομίζω, τραβώ μακριά από το σπίτι, σε Λουκ.

άνασσα, **ή**, θηλ. του *άναξ*, **I.** βασίλισσα, αρχόντισσα, κυρία, ως επίκληση στις θεότητες, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ.· επίσης λέγεται για θνητό, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. **II.** γενικά όπως το *άναξ* **IV**, *άνασσα όργίων*, σε Αριστοφ.

άν-άσσάτος, Δωρ. αντί *άνήσσητος*.

άνασσειάσκον, Ιων. παρατ. του *άνασειώ*.

ἀνάσσω[ᾶ], παρατ. ἤνασσον, Επικ. ἄνασσον· μέλ. ἀνάξω· Επικ. ἀόρ. α' ἄναξα· **I.** εἶμαι ἀρχοντας, κύριος, ιδιοκτήτης, εξουσιάζω σ' ένα μέρος, με δοτ. Ἄργεϊ, νήσοισι ἀν., ἢ με γεν., εἶμαι βασιλιάς τους, διοικῶ αυτούς, *Τενέδοιο, Ἀργείων*, σε Ὅμηρ.· επίσης, *μετ' ἀθανάτοισι ἀν.*, εἶμαι πρῶτος ανάμεσα στους αθανάτους, σε Ὁμήρ. **Ιλ.** — Μέσ., *τρὶς ἀνάξασθαι γένεα ἀνδρῶν*, ἔχοντας τη βασιλεία για τρεις γενιές, σε Ὁμήρ. **Οδ.** — Παθ., ἀρχομαι, εξουσιάζομαι, στο **ιδ.** **II.** στους Τραγ. λέγεται μεταφ. για πράγματα, *κώπης ἀνάσσειν κ.λπ.*, σε Ευρ., πρβλ. **ἄναξ** **IV.** — Παθ., *παρ' ὅτω σκῆπτρον ἀνάσσεται*, ἀπὸ ὁποῖον κρατιέται το σκῆπτρο ως βασιλιάς, σε Σοφ. **ἀν-ῶσσω**, Αττ. ἀντί ἀναΐσσω.

ἀνάστα ἀντί ἀνάστηθι, προστ. αορ. β' του ἀνίστημι.

ἀνασταδόν, επίρρ. (ἀνίστημι), σε ὄρθια θέση, κατακόρυφα, σε Ὁμήρ. **Ιλ.**

ἀνάστασις, γεν. -εως, **Ιων.** -ιος, ἢ· **I.** Ενεργ. (ἀνίστημι), **1.** ἐγερση ἀπὸ τους νεκρούς, σε Αἰσχύλ. **2.** παρώθηση των ἀνθρώπων να σηκωθῶν και να ἀφήσουν τον τόπο στον οποίο βρίσκονται, μετακίνηση ὅπως στους **ικέτες**, σε **Θουκ.**· ἀν. *τῆς Ἰωνίας*, η μετακίνηση ὅλων των Ελλήνων ἀπὸ την **Ιωνία**, σε **Ηρόδ.**· **ληλασία**, καταστροφή, ὄλεθρος, σε Αἰσχύλ., σε Ευρ. **3.** παλινόρθωση, ἀποκατάσταση, *τειχῶν*, σε **Δημ.** **II. 1.** (ἀνίστάμαι), ἀνέγερση ἢ σήκωμα ως ἐνδειξη σεβασμοῦ, σε **Πλάτ.** **2.** σήκωμα και μετακίνηση, ἀναχώρηση, σε **Θουκ.** **3.** ἐγερση, *ἐξ ὕπνου*, σε Σοφ. **4.** η ἀνάσταση ἀπὸ τους νεκρούς, η **Ἀνάσταση** του **Χριστοῦ**, σε **Κ.Δ.**

ἀναστατήρ, -ῆρος και -της, -ου, ὁ (ἀνίστημι), καταστροφέας, ἐξολοθρευτής, σε Αἰσχύλ.

ἀνάστατος, -ον (ἀνίστάμαι), **1.** ἀναγκασμένος να σηκωθεῖ και να ἀποχωρισθεῖ, ἐκδιωγμένος ἀπὸ το σπίτι του, ἀπὸ τον τόπο του, σε **Ηρόδ.** **2.** λέγεται για πόλεις και χώρες, κατεστραμμένος, ἐξολοθρευμένος, ἀφανισμένος, στον **ιδ.**, Σοφ. κ.λπ.

ἀναστατώω, μέλ. -ώσω (ἀνάστατος), ἀναστατώνω, ἀνατρέπω, ἀναταράζω, σε **Κ.Δ.**

ἀνα-σταυρώω, μέλ. -ώσω, **I.** παλουκῶνω, καθηλώνω σε πάσσαλο, σε **Ηρόδ.** — Παθ. σε **Θουκ.** **II. 1.** στα **Ρωμαϊκά** χρόνια, καρφῶνω σε σταυρό, «σταυρώνω», σε **Πλούτ.** **2.** σταυρώνω ἐκ νέου, σε **Κ.Δ.**

ἀνα-στείβω, μέλ. -ψω, ἐπιτετ. ἀντί *στείβω*, σε **Ανθ.**

ἀνα-στέλλω, μέλ. -στέλω, **I.** ἀναπέμπω, ἐγείρω — Μέσ., «ζώνω» τα ρούχα μου, σε Ευρ., **Αριστοφ.** **II.** ἀποπέμπω, ἐκδιώχνω, ἀπωθῶ, ἀποκρούω ἐπίθεση, σε Ευρ., **Θουκ.** — Παθ., ἀποχωρῶ, μένω πίσω, σε **Θουκ.**

ἀνα-στενάζω, μέλ. -ξω, **I.** = ἀναστένω, σε **Ηρόδ.**· *τοῖά μοι ἀνεστενάζεις ἐχθοδοπά*, τέτοιες μισητές λέξεις προέφερες με ἀναστεναγμούς, σε Σοφ. **II.** με **αιτ. προσ.**, **θρηνώ**, ἀναστενάζω για, σε Αἰσχύλ., Ευρ.

ἀνα-στενᾶχίζω, μέλ. -σω, ἀναστενάζω δυνατά, σε Ὁμήρ. **Ιλ.**

ἀνα-στενάχω[ᾶ], με **αιτ. προσ.**, ἀναστενάζω για κάποιον **μεγαλόφωνα**, **θρηνώ** δυνατά, με **αιτ.**, σε Ὁμήρ. **Ιλ.**· ὁμοίως στη Μέσ., στο **ιδ.**

ἀνα-στένω, μόνο στον **ενεστ.**, **I.** ἀναστενάζω δυνατά, σε Αἰσχύλ. **II.** ὅπως το ἀναστενάχω, με **αιτ.**, σε Ευρ.

ἀνα-στέφω, μέλ. -ψω, στεφανώνω, *κρᾶτα*, σε Ευρ. — Παθ., *ἀνέστεμμαι κᾶρα φύλλοις*, ἔχω στεφανωμένο το κεφάλι μου με φύλλα, στον **ιδ.**

ἀνα-στηρίζω, μέλ. -ξω, ὀρθώνω, στήνω σταθερά, στηρίζω, σε **Ανθ.**

ἀναστολή, ἢ (ἀναστέλλω), ρίξιμο **προς** τα πίσω, *τῆς κόμης*, σε **Πλούτ.**

ἀναστομόω, μέλ. -ώσω, ανοίγω, κάνω άνοιγμα σε, άν. τάφρον, καθαρίζω μια τάφρο, σε Ξεν. — Μέσ., *φάρυγος άναστόμου τὸ χεῖλος*, άνοιξαν τα χείλια του φάρυγγά σου διάπλατα, σε Ευρ.

ἀνα-στρέφω, ποιητ. **άν-στρέφω**, μέλ. -ψω, I. αναποδογυρίζω, αναστατώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. κ.λπ. *άν. καρδιαν*, ανακατεύω το στομάχι, δηλ. προκαλώ στομαχική ταραχή, σε Θουκ. — Παθ., *ὄρος άνεστραμμένον έν τῇ ζητήσει*, ανεσκαμμένο παντού μέσω της εξόρυξης μετάλλων, σε Ηρόδ. II. 1. γυρνῶ πίσω, επιστρέφω, *τινά έξ΄Αιδου*, σε Σοφ. *ὄμμα άν. κύκλω*, περιστρέφω το μάτι μου, σε Ευρ.· συναθροίζω στράτευμα, σε Ξεν. 2. αμτβ., γυρνῶ πίσω, επιστρέφω, σε Ηρόδ., Αττ. III. 1. Παθ., είμαι ή διαμένω σ' έναν τόπο, Λατ. *versari, ἄλλην γαῖαν άν.*, πηγαίνω σ' ένα μέρος και διαβίω εκεί, σε Ομήρ. Οδ. *άν. έν Άργει*, σε Ευρ.· διευθύνω, διοικῶ, συμπεριφέρομαι, *ώς δεσπότης*, σε Ξεν. 2. περιστρέφομαι, στριφογυρίζω, λέγεται για τον ήλιο, στον ίδ. 3. λέγεται για στρατιώτες, συναγείρομαι, συναθροίζομαι ώστε να αντιμετωπίσω, στον ίδ.

άν-αστρολόγητος, -ον, αδαής περί της αστρολογίας, σε Στράβ.

ἀναστροφή, ή (**ἀναστρέφω**), I. 1. αναποδογύρισμα, ανατροπή, σε Ευρ.· *είς ἀναστροφὴν διδόναι - ἀναστρέφειν*, στον ίδ. 2. επιστροφή,πισωγύρισμα, σε Σοφ.· περιστροφή, λέγεται για στρατιώτες που αναστρέφονται είτε για να βαδίζουν μπροστά είτε πίσω, σε Ξεν.· λέγεται για πλοίο, σε Θουκ. II. (από Παθ.), 1. διαμονή σ' έναν τόπο, σε Πλούτ.· τρόπος ζωής, τρόπος συνομιλίας, σε Κ.Δ. 2. μέρος στο οποίο κάποιος στέκεται, κατοικία, διαμονή, σε Αισχύλ.

ἀναστρωφάω, μόνο στον ενεστ., θαμιστικό του *ἀναστρέφω* (αμτβ.), στρέφω προς όλες τις κατευθύνσεις, σε Ομήρ. Οδ.

ἀνα-σύρομαι[ū], τραβῶ τα ρούχα κάποιου, σε Ηρόδ.· μτχ. παρακ. *ἀνασεσυρμένος*, αισχρός, ακόλαστος, κακοήθης, σε Θεόφρ.

ἀνα-σφάλλω, μέλ. -σφάλλῶ, αμτβ., ανασηκώνομαι μετά από πτώση ή αρρώστια, αναρρώνω, σε Βάβρ.

ἀνα-σχεθέειν, συνηρ. -θεῖν, απαρ. ποιητ. αορ. β' του *άνέχω*.

ἀνα-σχεῖν, -σχέςθαι, απαρ. Ενεργ. και Μέσ. αορ. β' του *άνέχω*.

ἀνάσχεσις, -εως, ή (**ἀνέχομαι**), ανοχή, εγκαρτέρηση, *τῶν δεινῶν*, σε Πλούτ.

ἀνασχετός, Επικ. **άνσχετός**, -όν (*άνέχομαι*), ανεκτός, υποφερτός, σε Θεογν., Σοφ.· κυρίως με αρνητ., *οὐκ άνσχετά*, ανυπόφορα, σε Ομήρ. Οδ.· *πτῶματ' οὐκ άνσχετά*, σε Αισχύλ.· *οὐκ άνσχετόν (έστι)*, με απαρ., σε Ηρόδ., Σοφ.

ἀνα-σχίζω, μέλ. -σω, κατασχίζω, ξεκουλιάζω, *τήν γαστέρα*, σε Ηρόδ.· γδέρνω, σε Θεόκρ.

ἀνα-σώζω, μέλ. -σω, επαναφέρω ό,τι είχε χαθεί, διασώζω, ανακτώ, σε Σοφ. — 1.

Μέσ., *ἀνασώζεσθαι τινα φόβου*, σώζω κάποιον από το φόβο, στον ίδ. — Μέσ. με αρχική σημασία, *άν. τήν άρχήν*, ανακτώ την εξουσία για τον εαυτό μου, σε Ηρόδ. — Παθ., επιστρέφω ασφαλής από την εξορία, σε Ξεν. 2. στη Μέσ. επίσης, διατηρώ στη μνήμη, ενθυμούμαι, σε Ηρόδ.